

MAŽEIKIŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „ŽILVITIS“ SKOLŲ PRIPAŽINIMO BEVILTIŠKOMIS, JŲ NURAŠYMO, APSKAITOS IR INVENTORIZAVIMO TVARKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mažeikių lopšelis-darželis „Žilvitis“ (toliau – Lopšelis-darželis) Skolų pripažinimo beviltiškomis, jų nurašymo, apskaitos ir inventorizavimo tvarka (toliau – Tvarka) reglamentuoja Lopšelio-darželio skolų pripažinimo beviltiškomis procedūras, jų nurašymo reikalavimus, apskaitos ir inventorizavimo taisykles ir principus, kuriais Lopšelis-darželis privalo vadovautis.

2. Tvarką tvirtina Lopšelio-darželio direktorius.

3. Tvarka parengta, vadovaujantis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. birželio 27 d. įsakymo Nr. 1K-223 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 17-ojo standarto patvirtinimo“ aktualia redakcija, ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. vasario 11 d. įsakymo Nr. 40 „Dėl Skolų beviltiškumo bei pastangų susigrąžinti šias skolas įrodymo ir beviltiškų skolų sumų apskaičiavimo taisyklių patvirtinimo“ aktualia redakcija.

II SKYRIUS SKOLŲ PRIPAŽINIMAS BEVILTIŠKOMIS

4. Lopšelio-darželio atsakingi darbuotojai turi analizuoti beviltiškų skolų susidarymo priežastis ir dėti pastangas išvengti beviltiškų skolų, taip pat imtis visų įmanomų teisėtų priemonių skoloms išieškoti ir joms sumažinti.

5. Skola gali būti pripažinta beviltiška, jeigu:

- Lopšelis-darželis negali jos susigrąžinti praėjus ne mažiau kaip vieneriems metams nuo skolų sumos įtraukimo į Lopšelio-darželio pajamas arba nuo skolų atsiradimo užfiksavimo Lopšelio-darželio apskaitos dokumentuose, ir yra pastangas atgauti skolą, viršijančią 300 Eur sumą patvirtinantys dokumentai;

- skolininkas fizinis asmuo yra miręs ar paskelbtas mirusiu ir nėra įpėdinių, kurie priėmė palikimą arba palikėjo turto nepakanka skoloms padengti, įpėdiniui priėmus palikimą pagal apyrašą, arba įpėdinio turto nepakanka skoloms padengti, priėmus palikimą be apyrašo;

- skolininkui fiziniam asmeniui yra pasibaigusi fizinio asmens bankroto procedūra be

galimybės išieškoti Lopšelio-darželio skolą, kuri atsiradusi iki bankroto bylos iškėlimo;

- skolininkas juridinis asmuo yra likviduotas be teisių perėmėjo;
- skolininkas juridinis asmuo yra bankrutavęs;
- skolos išieškojimo išlaidos didesnės už skolą.

6. Skolos nelaikomos ir negali būti pripažintos beviltiškomis, jeigu:

- yra įsiteisėjęs teismo sprendimas, nuosprendis arba nutartis, kuria

paneigiama skolininko skola. Lopšelis-darželis privalo koreguoti savo apskaitos duomenis pagal įsiteisėjusius sprendimus, panaikindama skolos buvimą;

- Lopšelis-darželis, kaip kreditorius, yra praleidusi ieškinio senaties terminą pareikšti ieškiniui teisme dėl skolos priteisimo, šis ieškinio senaties terminas nėra atnaujinamas ir reikalavimas atmetamas dėl suėjusio ieškinio senaties termino;

- Lopšelis-darželis iš skolininko įgyja turto ar prekių, įskaitant priešpriešines skolas;

- Lopšelis-darželis perleidžia reikalavimo teisę į skolą tretiesiems asmenims atlygintinai ar neatlygintinai;

- skolą Lopšeliui-darželiui gražina ne skolininkas, bet kitas asmuo.

7. Lopšelis-darželis privalo turėti rašytinius įrodymus, patvirtinančius ne tik skolų beviltiškumą, bet ir savo pastangas šioms skoloms susigrąžinti.

8. Skolų beviltiškumą ir pastangas susigrąžinti skolas įrodo:

- Įsiteisėjęs Lietuvos Respublikos teismo (arba ginčą nagrinėjusios institucijos) sprendimas, nuosprendis arba nutartis (toliau – sprendimas), kuriais patvirtinama Lopšelio-darželio teisė susigrąžinti skolą. Tais atvejais, kai byla tarp Lopšelio-darželio ir jos skolininko buvo baigta nagrinėti ne Lietuvos Respublikoje, užsienio valstybės teismo (arba ginčą nagrinėjusios institucijos) įsiteisėjęs sprendimas (arba kitoks dokumentas, kuriuo patvirtinama Lopšelio-darželio teisė susigrąžinti skolą);

- Jeigu sprendimas vykdytinas Lietuvos Respublikoje – antstolio surašytas išieškojimo negalimumo aktas. Tais atvejais, kai teismo sprendimas yra vykdomas užsienyje – oficialiai išduoti užsienio kompetentingų institucijų dokumentai, patvirtinantys sprendimo neįvykdymą arba įvykdymą iš dalies;

- Dokumentai, patvirtinantys, kad skolininkas neturi privalomojo registruoti turto ir kad iš skolininko nepavyko išieškoti pakankamai turto kreditorių reikalavimams patenkinti bylose su kitais kreditoriais. Vien šiais dokumentais skolos beviltiškumas, nesant įsiteisėjusio teismo sprendimo ir antstolio negalimumo išieškoti akto, gali būti pagrįstas, kai skolos suma neviršija 30000 Eur, o išimtiniais atvejais, ir kai skolos suma viršija 30000 Eur, bet neįmanoma gauti Tvarkoje nustatytų dokumentų, patvirtinančių skolos beviltiškumą arba teismo sprendimo ir priverstinio išieškojimo procedūros yra netikslingos pagal surinktus įrodymus ir dėl teismo

sprendimo nebuvimo ir dėl skolos priverstinio neišieškojimo nebus padaryta žalos Lopšeliui-darželiui;

- Dokumentai, patvirtinantys, kad skolininkas yra nemokus. Vien šiais dokumentais skolos beviltiškumas, nesant įsiteisėjusio teismo sprendimo ir antstolio negalimumo išieškoti akto, gali būti pagrįstas, kai skolos suma neviršija 30000 Eur;

- Jei skola neviršija 3000 Eur, skolos beviltiškumą be Tvarkos 5.1-5.4 punktuose nurodytų dokumentų gali patvirtinti dokumentai, kurie leidžia padaryti išvadą, kad atgauti skolų negalima ir kad mokesčio mokėtojas stengėsi skolas susigrąžinti, t. y.: skolų suderinimo aktai (jei jie yra sudaryti), susitikimų su skolininku protokolai, įvairi vidinė mokesčio mokėtojo dokumentacija (finansinės atskaitomybės ataskaitos, informaciniai pranešimai ir kt.), taip pat išorinė dokumentacija (susirašinėjimo su skolininku įrodymai – registruoti laišakai, bankų, audito firmų ir kitų organizacijų rašytinė informacija, susijusi su skolininko finansinės būklės įvertinimu, skolų išieškojimo (tarpininkavimo susigrąžinant skolas) paslaugas teikiančių įmonių dokumentai, kur nurodoma apie pastangas atgauti skolas, ir kitokie dokumentai). Skolai neviršijant 3000 Eur, skolos beviltiškumui pagrįsti Tvarkos 5.1-5.4 punktuose nurodyti dokumentai neprivalomi;

- Skolų nurašymo aktas, kuriuo nurašomos bet kokio dydžio skolos. Jei skola neviršija 300 Eur, ji gali būti nurašoma Skolų nurašymo aktu ir be Tvarkos 5.1-5.5 punktuose nurodytų dokumentų turėjimo;

- Jei skolininkas fizinis asmuo yra miręs ar paskelbtas mirusiu ir nėra įpėdinių, kurie priėmė palikimą, arba palikėjo turto nepakanka skoloms padengti, įpėdiniui priėmus palikimą pagal apyrašą, arba įpėdiniui priėmus palikimą be apyrašo, nepakanka įpėdinio turto palikėjo skoloms padengti, Lopšelis-darželis privalo turėti:

- Skolininko mirties faktą patvirtinantį dokumentą. Jeigu skolininko mirties faktas yra įregistruotas Lietuvos Respublikoje, skolininko mirties faktą patvirtina skolininko mirties liudijimas. Jeigu skolininko mirties faktas yra įregistruotas užsienyje ir neturi būti įregistruotas Lietuvos Respublikoje, – iš užsienio valstybės institucijos gautas dokumentas, patvirtinantis skolininko mirties faktą. Jeigu Lopšelis- darželis neturi galimybės gauti šio dokumento, tai ji turi turėti kokį nors kitą dokumentą iš viešojo registro, kuriame turi būti oficialiai (teismo, notaro, civilinę metrikaciją tvarkančios arba kitokios valstybinės institucijos) nurodytas faktas, kad skolininkas yra miręs arba paskelbtas mirusiu;

- Dokumentus, kuriuose turi būti oficialiai (teismo, notaro, civilinę metrikaciją tvarkančios arba kitokios valstybinės institucijos) nurodomas faktas, kas yra skolininko įpėdinis (arba įpėdiniai) ir teisių ir pareigų perėmėjas arba perėmėjai. Tais atvejais, kai už palikėjo (skolininko) skolas įpėdinis atsako visu savo turtu, faktą, kad įpėdinio turto nepakanka skoloms susigrąžinti. Kai įpėdinis priima palikimą pagal apyrašą, faktą, kad palikėjo turto nepakanka

palikėjo skoloms padengti visai ar iš dalies;

- Jei skolininkas juridinis asmuo yra likviduotas be teisių perėmėjo ar bankrutavęs, Lopšelis-darželis privalo turėti įsiteisėjusią teismo nutartį likviduoti įmonę dėl bankroto arba kreditorių susirinkimo nutarimą paskelbti įmonę likviduojama dėl bankroto arba dokumentą, įrodantį likviduotos dėl bankroto įmonės išregistravimą iš juridinių asmenų registro, o jeigu ūkio subjektas yra iš užsienio valstybės, – išregistravimo faktą patvirtinančių oficialiai (teismo, notaro arba kitokios valstybinės institucijos) išduotą dokumentą, taip pat dokumentus, kurie patvirtina faktus, kad likviduotas skolininkas neturėjo pakankamai turto skoloms sugražinti, arba kitokius dokumentus, kuriuose oficialiai (teismo, notaro arba kitokios valstybės institucijos) yra patvirtinami faktai, leidžiantys šios Tvarkos nustatyta tvarka pripažinti skolas beviltiškomis;

- Jei skolininkui fiziniam asmeniui vykdyta fizinio asmens bankroto procedūra – įsiteisėjusius teismo nutartį ar sprendimą baigti fizinio asmens bankroto bylą, nenustatant galimybės išieškoti skolas, arba dokumentus, patvirtinančius, kad asmuo, bankrutavęs pagal užsienio valstybės įstatymus.

9. Lopšelis-darželis turi turėti skolų pripažinimą patvirtinančius dokumentų originalus arba jų nuorašus, patvirtintus išdavusių institucijų. Jeigu dokumentas, kurio pagrindu yra siekiama skolą pripažinti beviltiška, yra surašytas užsienio kalba, Lopšelis-darželis turi turėti dokumento vertimą į lietuvių kalbą.

10. Lopšelio-darželio direktoriaus įsakymu sudaroma Skolų pripažinimo beviltiškomis nagrinėjimo komisija, kuri analizuoja skolų negražinimo priežastis, vertina jų susigrąžinimo galimybes, pripažinimo beviltiškomis pagrindus ir turimus įrodymus skoloms pripažinti beviltiškomis, surenka trūkstamus įrodymus ir teikia siūlymą Lopšelio-darželio direktoriui pripažinti skolas beviltiškomis ir jas nurašyti.

11. Skola pripažįstama beviltiška Lopšelio-darželio direktoriaus įsakymu pagal Skolų pripažinimo beviltiškomis komisijos siūlymą, nustatčius Tvarkoje esančius skolų pripažinimo beviltiška pagrindus, įvertinus rašytinius įrodymus, patvirtinančius skolos beviltiškumą ir pastangas ir priemones skolai išieškoti.

12. Jeigu Lopšelis-darželis į leidžiamus atsiskaitymus įtraukia beviltiškoms skoloms tenkančią sąnaudų dalį kartu su šioms skoloms tenkančia pardavimo PVM suma, o beviltiškas skolas ar jų dalį skolininkas vėliau gražina, gražinta skolų suma, įskaitant šioms skoloms tenkančią PVM sumą, priskiriama pajamoms, o beviltiškoms skoloms tenkanti pardavimo PVM suma tikslinama į biudžetą mokėtina PVM suma.

III SKYRIUS

SKOLŲ, PRIPAŽINTŲ BEVILTIŠKOMIS, APSKAITA IR INVENTORIZAVIMAS

13. Visos skolos, viršijančios 300 Eur, turi būti suderintos Skolų suderinimo aktais, atliekant skolų inventorizaciją pagal LR Vyriausybės nustatytas Inventorizacijos taisykles ir Lopšelyje-darželyje nustatytą inventorizacijos atlikimo tvarką.

14. Dokumentai, kuriais remdamasi Lopšelis-darželis, siekdama pripažinti skolas beviltiškomis, turi būti saugomi tokį pat laikotarpį ir tokia pat tvarka, kaip saugomi buhalterinės apskaitos dokumentai pagal galiojančius teisės norminius aktus.

15. Beviltiškų skolų apskaita tvarkoma vadovaujantis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais, patvirtintais Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymais.

16. Lopšelio-darželio direktoriaus įsakymu beviltiškomis pripažintos skolos pasibaigia ir Lopšelio- darželio direktoriaus įsakymu nurašomos iš balanso ir užpajamuojamos nebalansinėje sąskaitoje.

17. Beviltiška pripažintos skolos apskaita tvarkoma nebalansinėje sąskaitoje dešimt metų nuo užpajamavimo momento. Atgautos skolos sumos pervedamos į Lopšelio-darželio biudžetą/turtą. Neatgautos skolos nurašomos iš apskaitos po dešimties metų nuo jų nurašymo iš balansinės sąskaitos dienos.

18. Lopšelis-darželis, atlikdamas inventorizaciją, privalo inventorizuoti beviltiškas skolas, sudarydama atskirus inventorizavimo aprašus, į kuriuos įrašomas debitoriaus pavadinimas ir skolos suma.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Už tinkamą šios Tvarkos nuostatų įgyvendinimą atsako Lopšelio-darželio direktorius.
